Eksempler på ny offentlig tjenestepensjon Forslaget fra 3. mars 2018 Ny pensjon sammenliknet med nåværende

Grafene er hentet fra Gunnar Rutle sin pensjonskalkulator versjon 31D, 23.4.2018 : http://rutle.net/pensjonskalkulator.htm

Reviderte lysark, første utkast laget 20.3.2018

Denne lysark-serien viser de samme eksemplene som en serie jeg sendte ut 20. mars, men den er noe endret, av forskjellige grunner:

- For det første har det vist seg at avtalen av 3. mars var ganske uklar, og det har etter hvert vært mulig å få mer informasjon om tolkningen av enkelte punkt. Det har ført til at tallene ikke er helt like med førsteutgaven.
- Et punkt er fortsatt meget uklart: Det dreier seg om siste avnitt i avtalens pkt 6 **Innfasing av nye ordninger:** «*Bruttopensjonen skal kunne tas ut fra 62 år for de som er født i 1963 eller senere. Ved uttak før 67 år skal det gjøres en foreløpig samordning.*» Her har vi fått vite at endelig avklaring ikke vil komme før etter avstemningen. Det er jo meget spesielt, ikke minst fordi de ulike alternativene gir opp til 14000 kr i ulik pensjon for en 62-åring. Nå skal det sies at det ser ut til at ulikheten mellom de ulike alternativene antakelig blir fanget opp ved at det gjennomføres et etteroppgjør ved 67 som gjør at total livsvarig pensjon vil bli den samme uansett hvilket alternativ en velger. Sånn sett er det jo en merkverdighet at en ikke bare bestemmer seg for et alternativ. Jeg har i kalkulatoren valgt det enkleste alternativet, der den såkalte foreløpige samordningen er lik med vanlig samordning, og det dermed ikke er behov for noe etteroppgjør ved 67. Siden eksemplene i denne lysarkserien viser gjennomsnittlig pensjon over hele livet får uklarheten ingen betydning her
- Også på et annet punkt er lysarkene endret. Jeg har her valgt å vise både pensjon før 2011, nåværende pensjon og det nye forslaget. Det første var ikke med i forrige utgave. Begrunnelsen for det er at jeg syns det kan være interessant å se hvor mye bedre tjenestepensjonen før 2011 var. Pensjonsrådgiver Harald Engelstad har i en debatt med Erik Orskaug fra Unio pekt på at det ikke holder å sammenlikne det nye forslaget fra 3.3.2018 med den dårlige nye tjenestepensjonen vi fikk i 2011. Innleggene i debatten finner du her:
- http://www.rutle.net/seksjonsblogg/67-diverse-pensjonsstoff/123-debatt-engelstad-orskaug

Disse grafene viser pensjon for ulike personer. Felles informasjon

- I alle eksemplene starter personene i jobb ved 27 år, og begynner i det offentlige ved 32
- I alle eksemplene er sluttlønn 106 % av gjennomsnittslønn de 20 beste årene
- I alle eksemplene vises gjennomsnitt av pensjonen hele pensjonistlivet, målt som kompensasjonsgrad, dvs i % av sluttlønn
- De heldekkende feltene bak viser hvilken pensjon en ville hatt om pensjonssystemet før pensjonsreformen hadde blitt videreført
- De to tallene rett under hver søyle viser (utenom for de to siste diagrammene) hvor mye en tjener i forhold til pensjonen før pensjonsreformen. Negative tall betyr tap.
- Søylene viser hva de vil få i ny offentlig tjenestepensjon etter det forhandlingsresultatet en nå skal stemme over. Det øverste tallet med turkis bakgrunn viser tap/gevinst i for dette systemet i forhold til pensjonssystemet før pensjonsreformen
- Linjediagrammet viser hva de vil ha hvis nåværende offentlige tjenestepensjon fortsetter. Tall nr 2 med gul bakgrunn viser tap/gevinst for dette systemet i forhold til pensjonssystemet før pensjonsreformen
- Fargene på søyler eller linjer betyr følgende:
  - Grønn/gul er folketrygd
  - Lyseblå/mørkeblå er AFP
  - Rød/rosa er tjenestepensjon

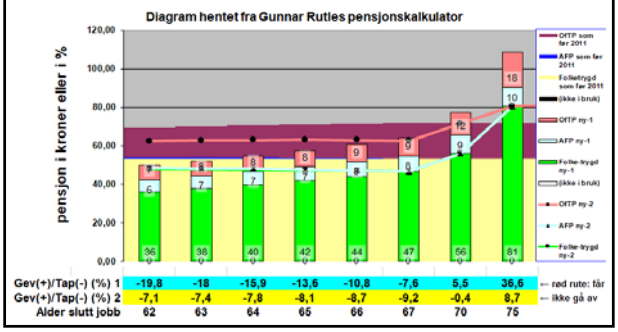
De følgende 16 grafene viser pensjon for personer med ulike avgangsaldre

Vannrett vises i alle grafene avgang 62, 63, 64, 65, 66, 66, 67, 70, 75

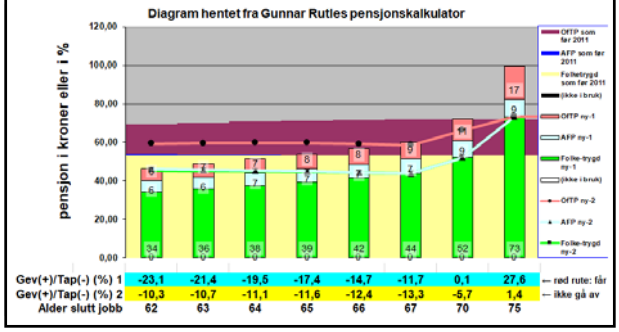
Det vises 16 grafer:

- Inntekt 4G = kr 374.536, 6G = kr 561.804, 8G = kr 749.072 og 11G = kr 1.029.974
- For hver inntekt vises fødselsår 1963-73-83-93

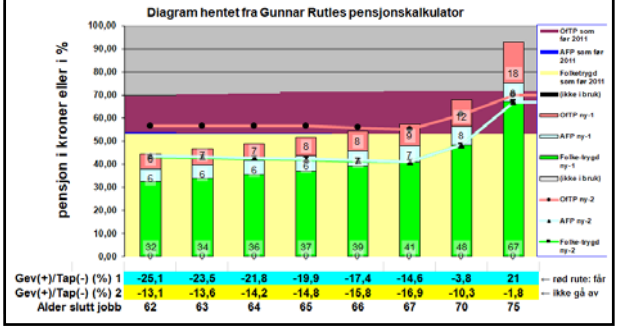
Disse personene har en inntekt på 4G = kr 374.536 og er født i 1963
Alle med avgang før 66 taper i forhold til dagens system, og de får også store og tildels dramatiske tap i forhold til pensjonen før pensjonsreformen hvis de ikke jobber til 68-69. MEN: jobber du til 75 får du mer i pensjon enn det du hadde i lønn!! Et gjennomført usolidarisk system når du ser på hva de som må gå av tidlig får.

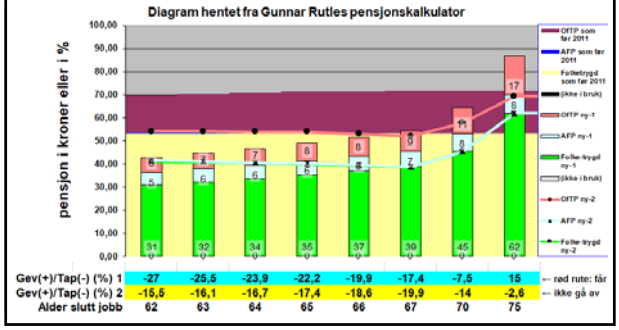
Disse personene har en inntekt på 4G = kr 374.536 og er født i 1973
Alle med avgang før 67 taper i forhold til dagens system, og de får også store og tildels dramatiske tap i forhold til pensjonen før pensjonsreformen hvis de ikke jobber til rundt 70. MEN også her: jobber du til 75 får du like mye pensjon som det du hadde i lønn!! Igjen: et gjennomført usolidarisk system

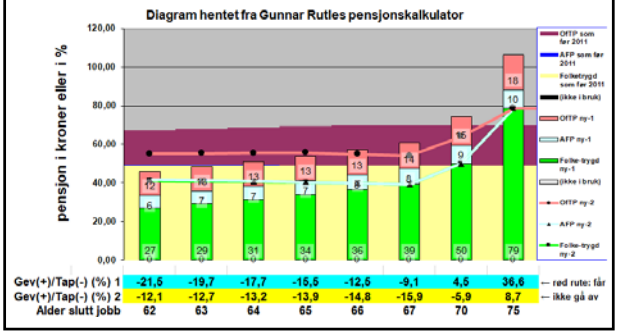
Disse personene har en inntekt på 4G = kr 374.536 og er født i 1983
Alle med avgang til før 67 taper i forhold til dagens system, og de får også store og til dels dramatiske tap i forhold til pensjonen før pensjonsreformen hvis de ikke jobber til godt og vel 70. MEN også her: jobber du til 75 får du nesten like mye pensjon som det du hadde i lønn: et gjennomført usolidarisk system

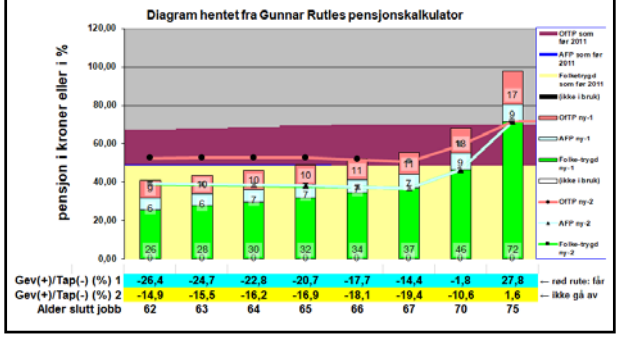
Disse personene har en inntekt på 4G = kr 374.536 og er født i 1993
Alle med avgang før 66,5 taper i forhold til dagens system, og de får dramatiske tap i forhold til pensjonen før pensjonsreformen hvis de ikke jobber til godt over 70 MEN også her: jobber du til 75 får du nesten like mye pensjon som det du hadde i lønn: usolidarisk!

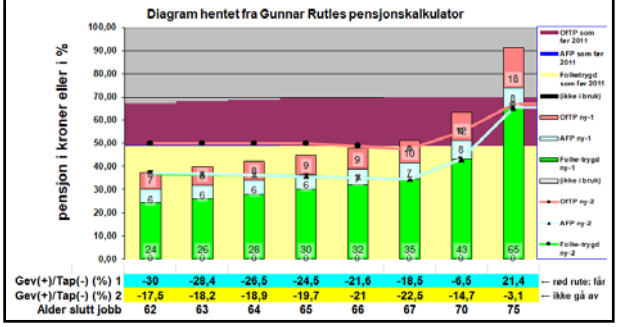
Det foreslåtte pensjonssystemet fungerer i all hovedsak likt uansett inntekt. Disse personene har en inntekt på 6G = kr 561.804 og er født i 1963. Alle med avgang til litt før 66 taper i forhold til dagens system, og de får også store og til dels dramatiske tap i forhold til pensjonen før pensjonsreformen hvis de ikke jobber til over 68

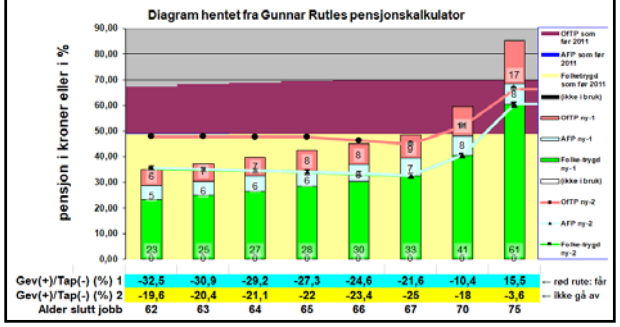
Disse personene har en inntekt på 6G = kr 561.804 og er født i 1973. Alle med avgang til litt før 66 taper i forhold til dagens system, og de får store og tildels dramatiske tap i forhold til pensjonen før pensjonsreformen hvis de ikke jobber til vel 70

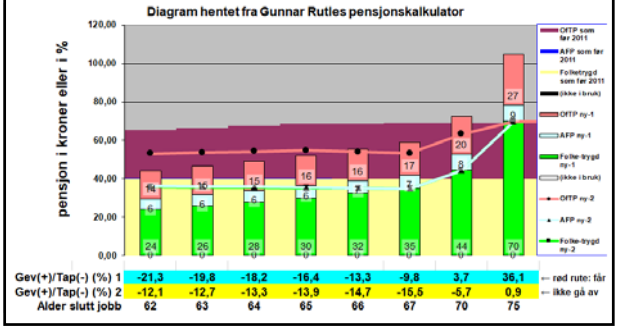
Disse personene har en inntekt på 6G = kr 561.804 og er født i 1983
Alle med avgang til litt etter 66 taper i forhold til dagens system, og de får store og til dels dramatiske tap i forhold til pensjonen før pensjonsreformen hvis de ikke jobber til godt og vel 70

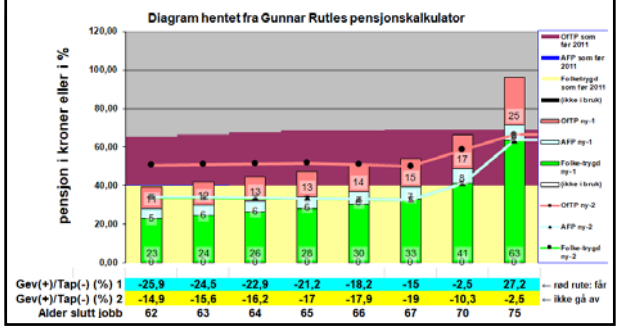
Disse personene har en inntekt på 6G = kr 561.804 og er født i 1993
Alle om går av før litt etter 66 taper i forhold til dagens system, og de får store og til dels dramatiske tap i forhold til pensjonen før pensjonsreformen hvis de ikke jobber til er godt over 70

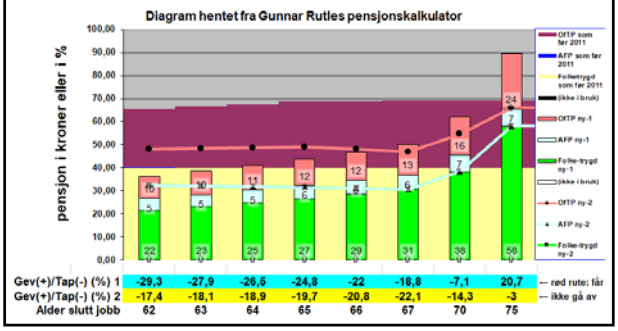
Disse personene har en inntekt på 8G = kr 749.072 og er født i 1963
Alle med avgang før 65,5 år taper i forhold til dagens system

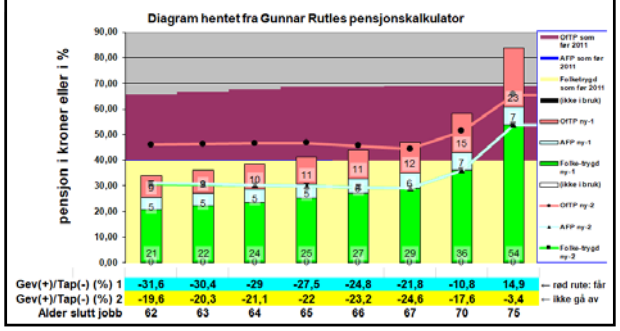
Disse personene har en inntekt på 8G = kr 749.072 og er født i 1973
Alle med avgang før 66 taper i forhold til dagens system.

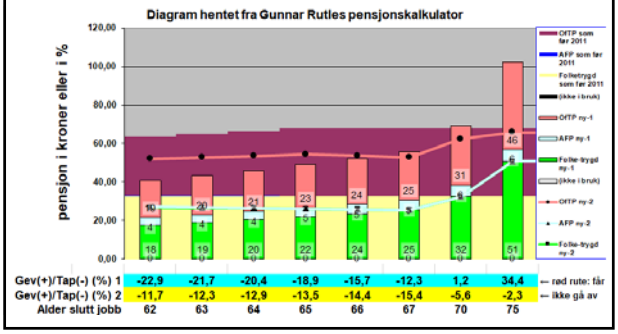
Disse personene har en inntekt på 8G = kr 749.072 og er født i 1983
Alle med avgang til litt etter 66 taper i forhold til dagens system.

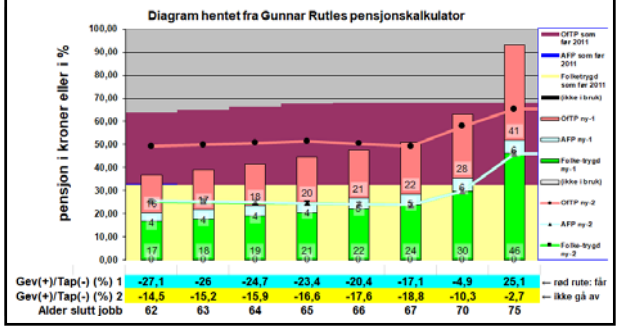
Disse personene har en inntekt på 8G = kr 749.072 og er født i 1993
Alle med avgang før 66,5 taper i forhold til dagens system.

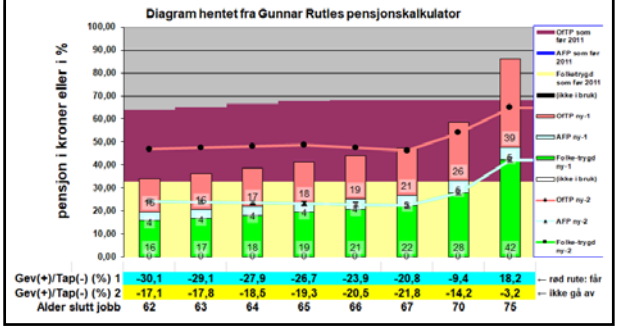
Disse personene har en inntekt på 11G = kr 1.029.974 og er født i 1963
Alle med avgang før 66,5 taper i forhold til dagens system

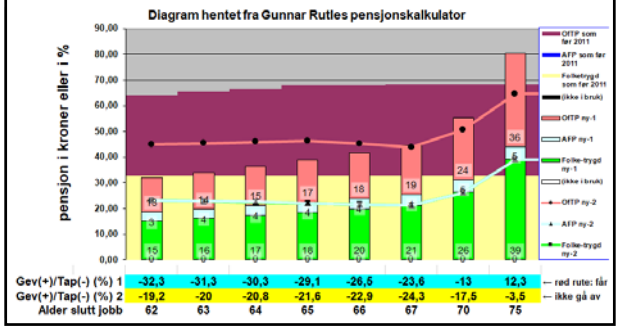
Disse personene har en inntekt på 11G = kr 1.029.974 og er født i 1973
Alle med avgang før 66,5 taper i forhold til dagens system.

Disse personene har en inntekt på 11G = kr 1.029.974 og er født i 1983
Alle med avgang før 67 taper i forhold til dagens system.

Disse personene har en inntekt på 11G = kr 1.029.974 og er født i 1993
Alle med avgang før 67 taper i forhold til dagens system.

Konklusjon for disse 16 eksemplene: Det foreslåtte systemet er mye mer usolidarisk enn det vi har idag:

Tap for bortimot alle som går av før 66 i det nye systemet. Svært ille for de som går av ved 62.

- Til gjengjeld mer pensjon for de som klarer å stå til over 67, og veldig mye å tjene for de som klarer å stå noen år ut over det.
- Klarer en å stå til nærmere 75 kan en få pensjon omtrent lik lønna
- De som må gå av ved 62 får redusert kompensasjonsgraden med 9-13 % i forhold til systemet vi har idag, og ender på 32-45 % kompensasjon. Det er knapt til å leve av.
- Altså: Temmelig dramatiske tap for de som allerede har en lav pensjon, og store forbedringer for de som allerede gjør det best.
- Et usolidarisk system som passer for de friske og rike.

Sammenlikner vi det foreslåtte systemet med det vi hadde før pensjons-reformen, så er det foreslåtte både mye mer usolidarisk og mye dårligere:

- Du må stort sett stå til over 70 for å få en pensjon lik den i systemet fra før 2011.
- Kompensasjonsgraden for de som må gå av ved 62 går ned med 20-33 % i forhold til systemet før pensjonsreformen
- Fra fagbevegelsens ledelse og fra våre forhandlere reises det med rette kritikk av det systemet vi fikk fra 2011. En peker på at levealdersjusteringen har mye av ansvaret for at pensjonen for yngre årskull blir dårligere.
- Men hvorfor går en da inn for et system der de som rammes aller mest av levealdersjusteringen – sliterne som må gå av tidlig – får en langt dårligere pensjon enn de har i dagens system, mens de som klarer å stå lenge i jobb og tjener på levealdersjusteringen får en mye bedre pensjon enn både dagens system og det vi hadde før 2011.
- Hvorfor kunne en ikke redusere pensjonene til de som får (nesten) like mye i pensjon som i lønn, og bruke dette til en noe bedre pensjon for de som kommer dårligst ut?
- Hvor er det blitt av solidariteten?

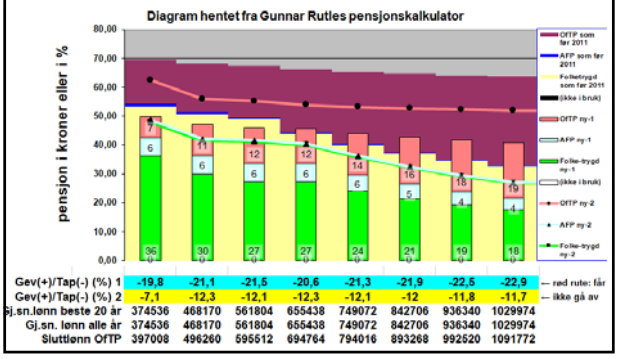
De følgende 16 grafene viser pensjon for personer med ulik inntekt, ellers er personene i hver graf like

Vannrett vises 8 ulike inntekter for 20 beste år, fra 4 G = kr 374.536 opp til 11 G = kr 1029974

Det vises 16 grafer:

- Avgang ved 62 – 67 – 70 – 75
- For hvert avgangsår fødselsår 1963-73-83-93

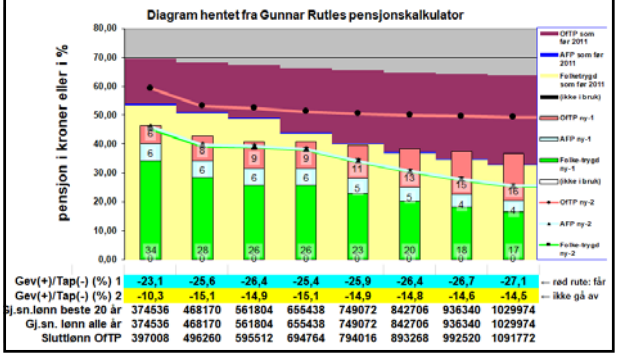
Disse personene er født i 1963 og går av ved 62

Gev(+)/Tap(-) (%) 1	-19,8	-21,1	-21,5	-20,6	-21,3	-21,9	-22,5	-22,9
Gev(+)/Tap(-) (%) 2	-7,1	-12,3	-12,1	-12,3	-12,1	-12	-11,8	-11,7
Gj.sn.lønn beste 20 år	374536	468170	561804	655438	749072	842706	936340	1029974
Gj.sn. lønn alle år	374536	468170	561804	655438	749072	842706	936340	1029974
Sluttlønn OfTP	397008	496260	595512	694764	794016	893268	992520	1091772

← rød rute: får
← ikke gå av

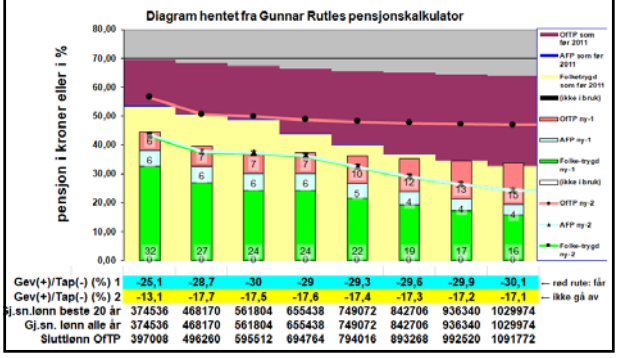
Disse personene er født i 1973 og går av ved 62

Gev(+)/Tap(-) (%) 1	-23,1	-25,6	-26,4	-25,4	-25,9	-26,4	-26,7	-27,1
Gev(+)/Tap(-) (%) 2	-10,3	-15,1	-14,9	-15,1	-14,9	-14,8	-14,6	-14,5
Gj.sn.lønn beste 20 år	374536	468170	561804	655438	749072	842706	936340	1029974
Gj.sn. lønn alle år	374536	468170	561804	655438	749072	842706	936340	1029974
Sluttlønn OfTP	397008	496260	595512	694764	794016	893268	992520	1091772

← rød rute: får
← ikke gå av

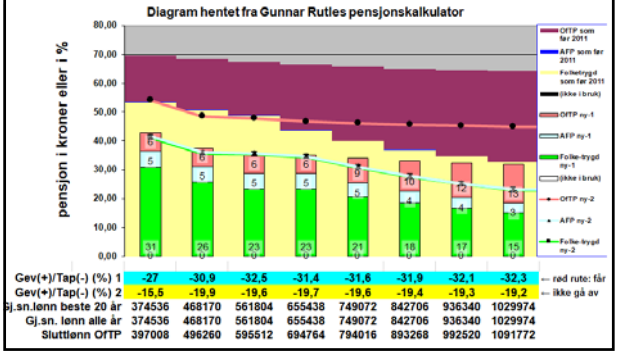
Disse personene er født i 1983 og går av ved 62

Gev(+)/Tap(-) (%) 1	-25,1	-28,7	-30	-29	-29,3	-29,6	-29,9	-30,1
Gev(+)/Tap(-) (%) 2	-13,1	-17,7	-17,5	-17,6	-17,4	-17,3	-17,2	-17,1
Gj.sn.lønn beste 20 år	374536	468170	561804	655438	749072	842706	936340	1029974
Gj.sn. lønn alle år	374536	468170	561804	655438	749072	842706	936340	1029974
Sluttlønn OfTP	397008	496260	595512	694764	794016	893268	992520	1091772

← rød rute: får
← ikke gå av

Disse personene er født i 1993 og går av ved 62

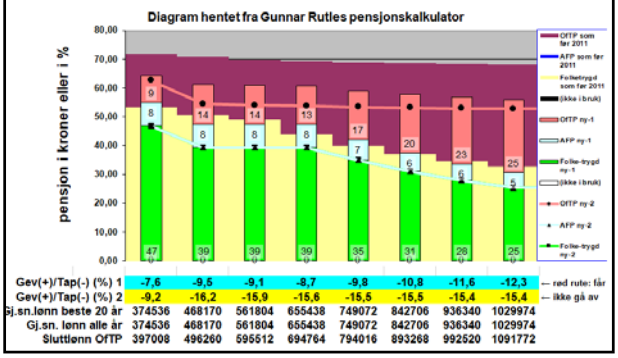
Gev(+)/Tap(-) (%) 1	-27	-30,9	-32,5	-31,4	-31,6	-31,9	-32,1	-32,3
Gev(+)/Tap(-) (%) 2	-15,5	-19,9	-19,6	-19,7	-19,6	-19,4	-19,3	-19,2
Gj.sn.lønn beste 20 år	374536	468170	561804	655438	749072	842706	936340	1029974
Gj.sn. lønn alle år	374536	468170	561804	655438	749072	842706	936340	1029974
Sluttlønn OfTP	397008	496260	595512	694764	794016	893268	992520	1091772

← rød rute: får
← ikke gå av

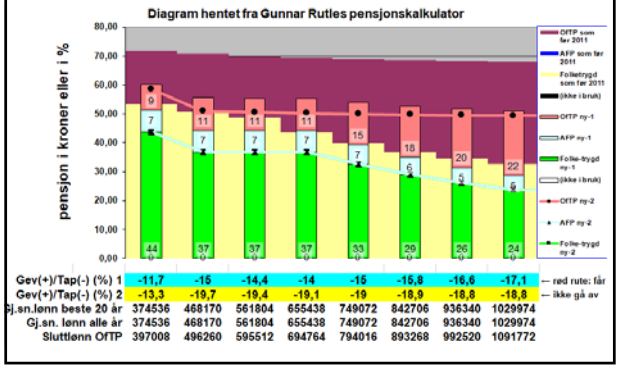
Konklusjon for disse 4 eksemplene for avgang 62: Dramatiske tap for de som går av ved 62 i det nye systemet

- Påstanden om at det nye systemet er særlig bra for de «unge» stemmer ikke.
- De med lav inntekt kommer verre ut jo seinere årskull de tilhører (altså jo yngre de er).
- Mens de som går av ved 62 får en kompensasjonsgrad mellom 48 og 63 % i dagens system, vil de i det nye systemet få kompensasjonsgraden redusert med 10-15 % og ende på mellom 35 og 50 %, avhengig av årskull.
- Temmelig dramatiske tap for de som allerede har en lav pensjon

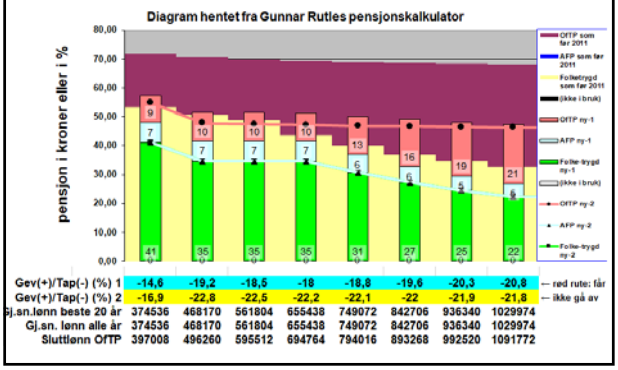
Disse personene er født i 1963 og går av ved 67

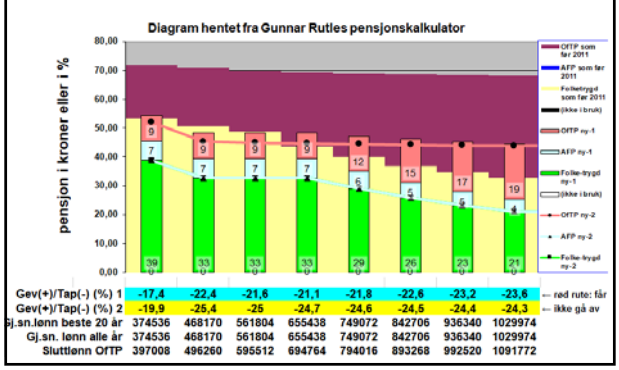
Disse personene er født i 1973 og går av ved 67

Disse personene er født i 1983 og går av ved 67

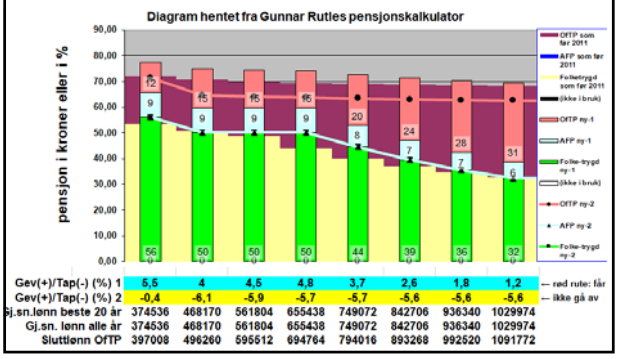
Disse personene er født i 1993 og går av ved 67

Konklusjon for disse 4 eksemplene for avgang 67:

- Påstanden om at det nye systemet er særlig bra for de «unge» stemmer heller ikke her
- En viss forbedring for 1963-1970-kullene pga overgangsordningene, 6-7 % bedre kompensasjon
- Men lite å hente for seinere kull: 1-4 % bedre kompensasjon
- Først når en klarer å stå til godt over 67 er det noe å hente – men hvem gjelder det?

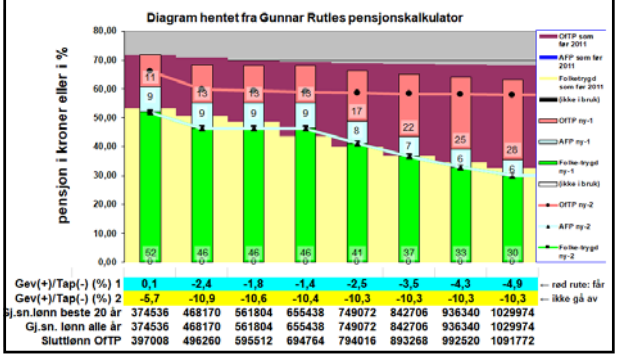
Disse personene er født i 1963 og går av ved 70

Gev(+)/Tap(-) (%) 1	5,5	4	4,5	4,8	3,7	2,6	1,8	1,2
Gev(+)/Tap(-) (%) 2	-0,4	-6,1	-5,9	-5,7	-5,7	-5,6	-5,6	-5,6
Gj.sn.lønn beste 20 år	374536	468170	561804	655438	749072	842706	936340	1029974
Gj.sn. lønn alle år	374536	468170	561804	655438	749072	842706	936340	1029974
Sluttlønn OfTP	397008	496260	595512	694764	794016	893268	992520	1091772

← rød rute: får
← ikke gå av

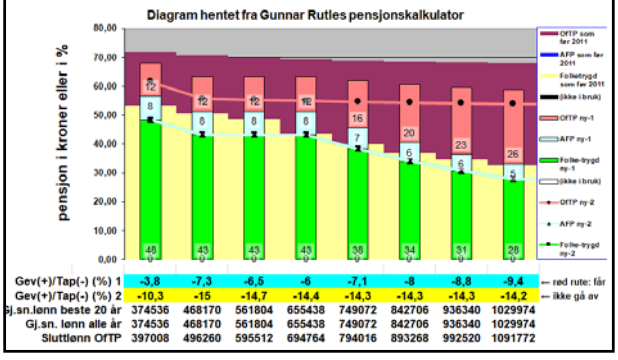
Disse personene er født i 1973 og går av ved 70

Gev(+)/Tap(-) (%) 1	0,1	-2,4	-1,8	-1,4	-2,5	-3,5	-4,3	-4,9
Gev(+)/Tap(-) (%) 2	-5,7	-10,9	-10,6	-10,4	-10,3	-10,3	-10,3	-10,3
Gj.sn.lønn beste 20 år	374536	468170	561804	655438	749072	842706	936340	1029974
Gj.sn. lønn alle år	374536	468170	561804	655438	749072	842706	936340	1029974
Sluttlønn OfTP	397008	496260	595512	694764	794016	893268	992520	1091772

← rød rute: får
← ikke gå av

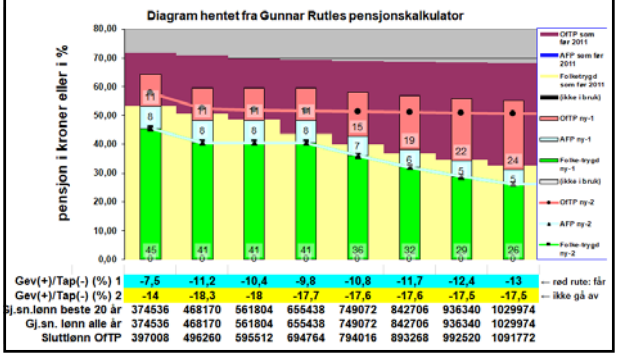
Disse personene er født i 1983 og går av ved 70

Gev(+)/Tap(-) (%) 1	-3,8	-7,3	-6,5	-6	-7,1	-8	-8,8	-9,4
Gev(+)/Tap(-) (%) 2	-10,3	-15	-14,7	-14,4	-14,3	-14,3	-14,3	-14,2
Gj.sn.lønn beste 20 år	374536	468170	561804	655438	749072	842706	936340	1029974
Gj.sn. lønn alle år	374536	468170	561804	655438	749072	842706	936340	1029974
Sluttlønn OfTP	397008	496260	595512	694764	794016	893268	992520	1091772

← rød rute: får
← ikke gå av

Disse personene er født i 1993 og går av ved 70

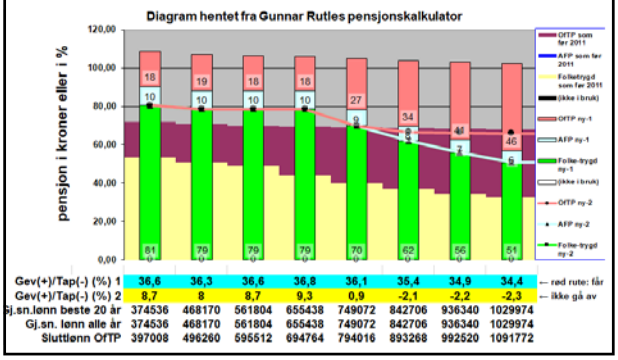
Gev(+)/Tap(-) (%) 1	-7,5	-11,2	-10,4	-9,8	-10,8	-11,7	-12,4	-13
Gev(+)/Tap(-) (%) 2	-14	-18,3	-18	-17,7	-17,6	-17,6	-17,5	-17,5
Gj.sn.lønn beste 20 år	374536	468170	561804	655438	749072	842706	936340	1029974
Gj.sn. lønn alle år	374536	468170	561804	655438	749072	842706	936340	1029974
Sluttlønn OfTP	397008	496260	595512	694764	794016	893268	992520	1091772

← rød rute: får
← ikke gå av

Konklusjon for disse 4 eksemplene for avgang 70:

- 1963-70-kullene får en kompensasjonsgrad på mellom 70 og 80 % pga de gunstige overgangsordningene.
- Seinere kull får godt under 67 % kompensasjongrad – noe som hele fagbevegelsen har sett på som en målsetting
  - 73-kullet rundt 60 %
  - 83 kullet rundt 55 %
  - 93 kullet rundt 52 %
- Og hvor sannsynlig er det at mange vil jobbe til 70 og ut over dette?

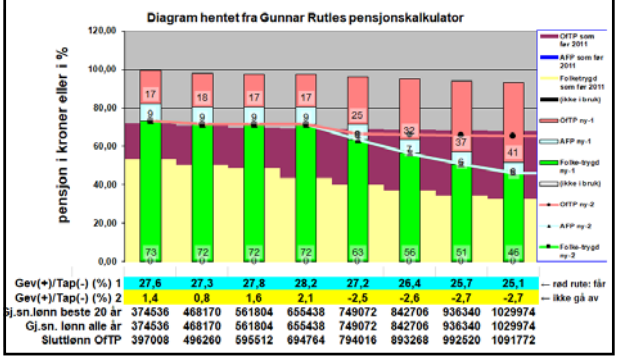
Disse personene er født i 1963 og går av ved 75

Gev(+)/Tap(-) (%) 1	36,6	36,3	36,6	36,8	36,1	35,4	34,9	34,4
Gev(+)/Tap(-) (%) 2	8,7	8	8,7	9,3	0,9	-2,1	-2,2	-2,3
Gj.sn.lønn beste 20 år	374536	468170	561804	655438	749072	842706	936340	1029974
Gj.sn. lønn alle år	374536	468170	561804	655438	749072	842706	936340	1029974
Sluttlønn OfTP	397008	496260	595512	694764	794016	893268	992520	1091772

← red rute: får
← ikke gå av

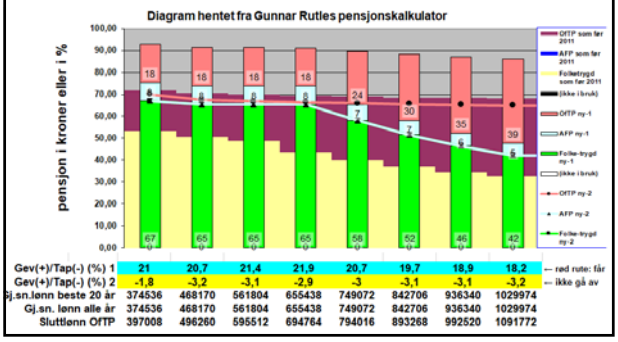
Disse personene er født i 1973 og går av ved 75

Gev(+)/Tap(-) (%) 1	27,6	27,3	27,8	28,2	27,2	26,4	25,7	25,1
Gev(+)/Tap(-) (%) 2	1,4	0,8	1,6	2,1	-2,5	-2,6	-2,7	-2,7
Gj.sn.lønn beste 20 år	374536	468170	561804	655438	749072	842706	936340	1029974
Gj.sn. lønn alle år	374536	468170	561804	655438	749072	842706	936340	1029974
Sluttlønn OfTP	397008	496260	595512	694764	794016	893268	992520	1091772

← red rute: får
← ikke gå av

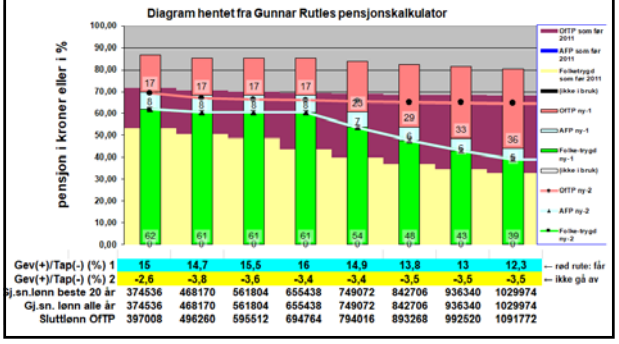
Disse personene er født i 1983 og går av ved 75

Gev(+)/Tap(-) (%) 1	21	20,7	21,4	21,9	20,7	19,7	18,9	18,2
Gev(+)/Tap(-) (%) 2	-1,8	-3,2	-3,1	-2,9	-3	-3,1	-3,1	-3,2
Gj.sn.lønn beste 20 år	374536	468170	561804	655438	749072	842706	936340	1029974
Gj.sn. lønn alle år	374536	468170	561804	655438	749072	842706	936340	1029974
Sluttlønn OfTP	397008	496260	595512	694764	794016	893268	992520	1091772

← red rute: får
← ikke gå av

Disse personene er født i 1993 og går av ved 75

Gev(+)/Tap(-) (%) 1	15	14,7	15,5	16	14,9	13,8	13	12,3
Gev(+)/Tap(-) (%) 2	-2,6	-3,8	-3,6	-3,4	-3,4	-3,5	-3,5	-3,5
Gj.sn.lønn beste 20 år	374536	468170	561804	655438	749072	842706	936340	1029974
Gj.sn. lønn alle år	374536	468170	561804	655438	749072	842706	936340	1029974
Sluttlønn OfTP	397008	496260	595512	694764	794016	893268	992520	1091772

← red rute: får
← ikke gå av

Konklusjon for disse 4 eksemplene for avgang 75:

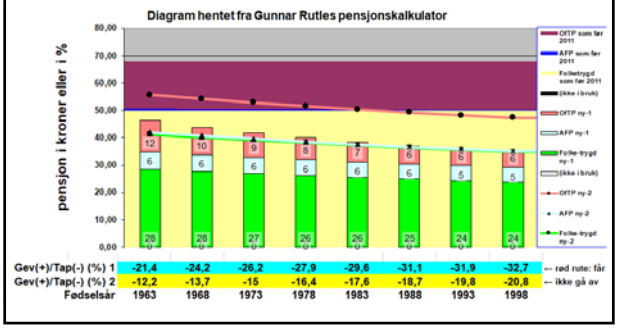
- 1963-70-kullene får en pensjon med kompensasjongrad på over 100 % pga de gunstige overgangsordningene.
- Seinere kull får en kompensasjongrad fra 80 til 100 % – og en økning i kompensasjonsgraden på stort sett 10 – 25 %
- Her er vinnerne i det nye systemet. De som allerede har en svært god pensjon i det nåværende systemet, og som nå virkelig får i bøtter og spann.
- Det ble sagt at det nye pensjonssystemet ikke var en spareреform. Staten spytter inn rundt 10 milliarder. Vi ser at de som går av tidlig taper. Her er de som både får overført midler fra de fattigste og stikker av med det ekstra som spyttes i systemet.
- Vil vi ha et slikt system?

De følgende grafene viser pensjon for personer fra årskull 1963 – 1998. En graf for hver avgangsalder fra 62 til 75

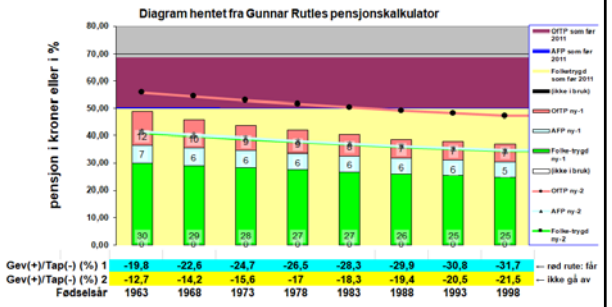
Personene har en gjennomsnittslønn for de 20 beste årene på kr 500.000, og en sluttlønn på 530.000. De starter i jobb ved 27 år, og begynner i det offentlige ved 32

- For alle avgangsaldre under 66 vil de som har dårligst pensjon i det nåværende systemet få en enda verre pensjon i det nye
- Først ved avgangsalder 66 blir det nye forslaget gunstigere enn det nåværende – for 1963 og 1968-kullet
- Ved avgangsalder 67 er det litt gunstigere for alle. Hvor mange er det som jobber så lenge? I dag er det rundt en tredjedel.
- Og hvorfor lager en et pensjonssystem som er så ekstremt gunstig for de som klarer å jobbe til over 70? De som allerede har så de klarer seg fra før?

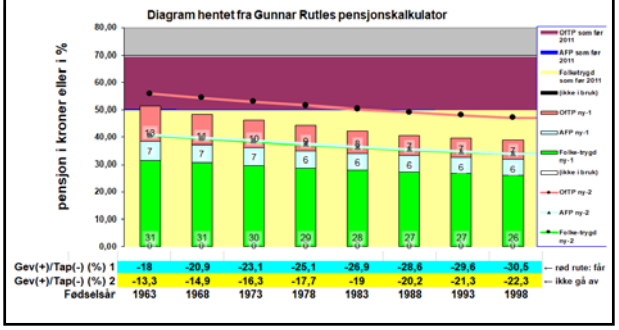
Disse personene går av ved 62. Tap i det nye fra rundt 11-16 %
Ved det minst gunstige alternativ taper kullene fra 1963 til 1983 ytterligere fra 2,7 til 0,5 % i forhold til dette som er det gunstigste

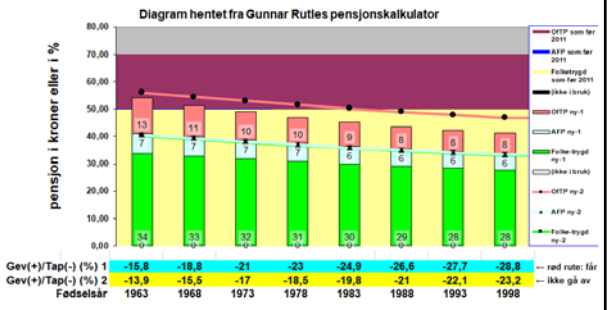
Disse personene går av ved 63
Ved dette minst gunstige alternativ taper kullene fra 1963 til 1983 fra 2,2 til 0,4 % i forhold til det som er det gunstigste

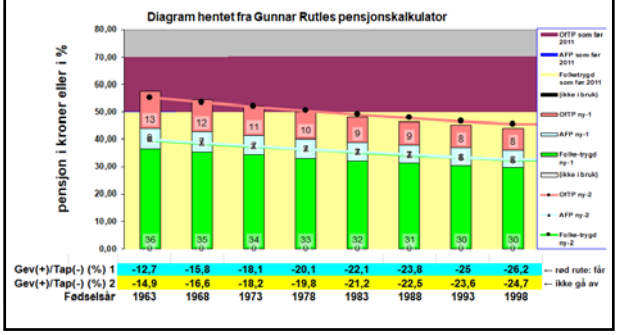
Disse personene går av ved 64

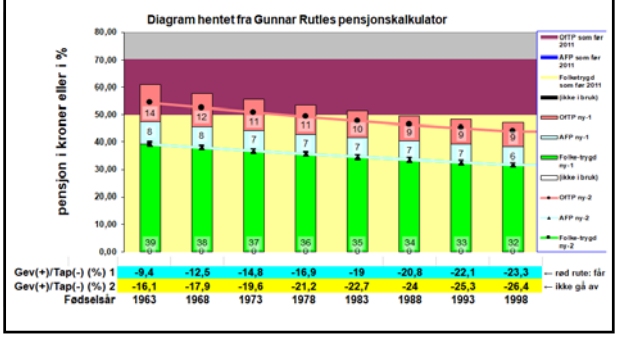
Disse personene går av ved 65

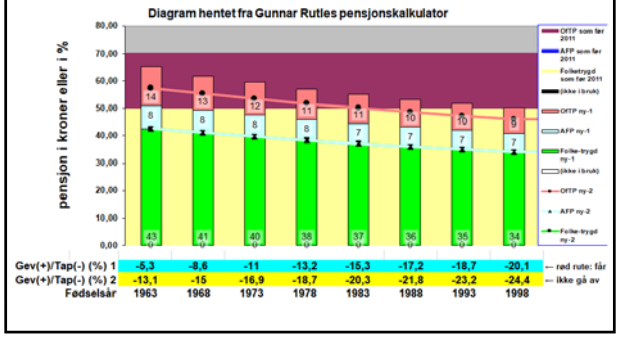
Disse personene går av ved 66

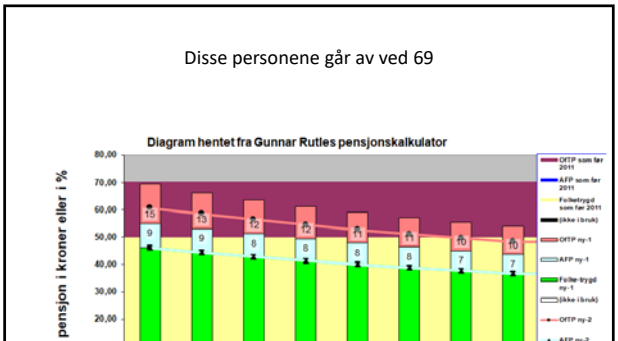
Disse personene går av ved 67

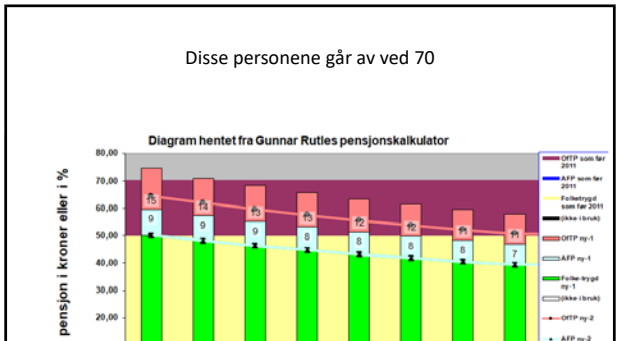
Disse personene går av ved 68

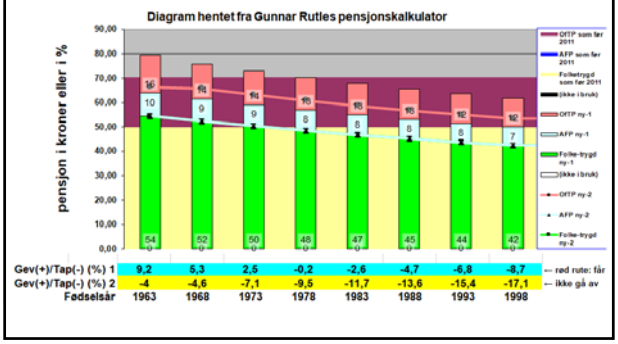
Disse personene går av ved 69

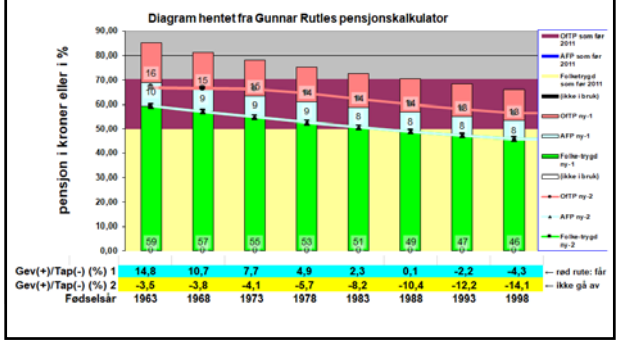
Disse personene går av ved 70

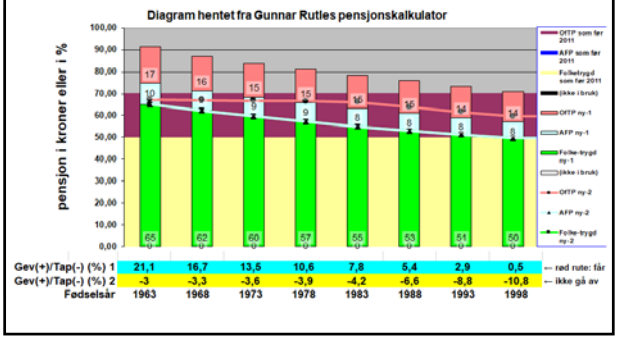
Disse personene går av ved 71

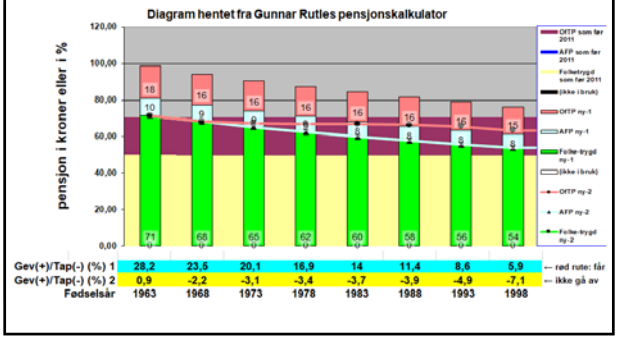
Disse personene går av ved 72

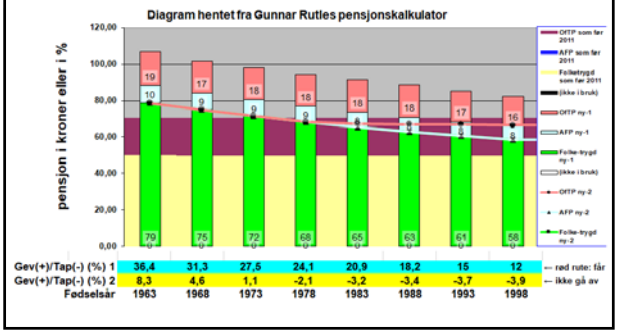
Disse personene går av ved 73

Disse personene går av ved 74

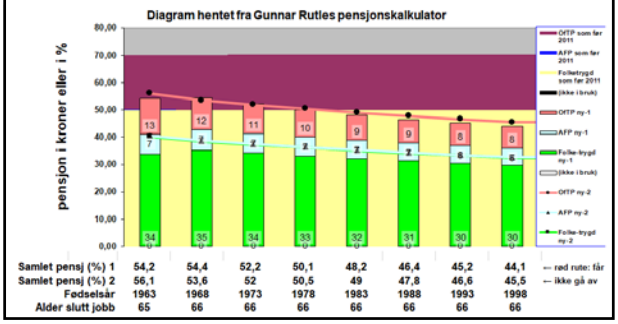
Disse personene går av ved 75

To eksempler som viser sammenhengen mellom de to systemene

- Et eksempel som viser ved hvilken avgangsalder de to systemene gir like mye pensjon for ulike årskull.
- Et eksempel som viser ved hvilken avgangsalder **det nye systemet** gir en pensjon på ca 66 % for ulike årskull.

Dette eksemplet viser ved hvilken avgangsalder de to systemene gir omtrent like mye pensjon for ulike årskull. Personene har en gjennomsnittslønn for de 20 beste årene på kr 500.000, og en sluttlønn på 530.000. De starter i jobb ved 27 år, og begynner i det offentlige ved 32. Tallene under diagrammet viser her total kompensasjonsgrad for henholdsvis det foreslåtte systemet og dagens system.

Dette eksemplet viser hvilken avgangsalder i **det nye systemet** som gir en kompensasjonsgrad på ca 66 % for ulike årskull. Personene har en gjennomsnittslønn for de 20 beste årene på kr 500.000, og en sluttlønn på 530.000. De starter i jobb ved 27 år, og begynner i det offentlige ved 32. Tallene under diagrammet viser her total kompensasjonsgrad for henholdsvis det foreslåtte systemet og dagens system.

